

Briselē, 2019. gada 2. jūlijā
(OR. en)

10178/19

ECOFIN 636
UEM 236
SOC 487
EMPL 376
COMPET 514
ENV 607
EDUC 320
RECH 353
ENER 357
JAI 717
FSTR 136
REGIO 172

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
K-jas dok. Nr.:	9951/19 - COM(2019) 525 final
Temats:	Ieteikums – PADOMES IETEIKUMS par Slovākijas 2019. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Slovākijas 2019. gada stabilitātes programmu

Pielikumā pievienots minētais Padomes ieteikuma projekts, kas ir pārskatīts un par ko ir panākta vienošanās dažādās Padomes komitejās, un kura pamatā ir Komisijas priekšlikums COM(2019) 525 final.

PADOMES IETEIKUMS

(...gada...)

**par Slovākijas 2019. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par
Slovākijas 2019. gada stabilitātes programmu**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu ¹ un jo īpaši tās 5. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

¹ OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp.

tā kā:

- (1) Komisija 2018. gada 21. novembrī pieņēma gada izaugsmes pētījumu, tādējādi uzsākot 2019. gada Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgadu. Tajā pienācīgi ņēma vērā Eiropas sociālo tiesību pīlāru, ko Eiropas Parlaments, Padome un Komisija pasludināja 2017. gada 17. novembrī. Gada izaugsmes pētījumā iekļautās prioritātes Eiropadome apstiprināja 2019. gada 21. martā. Komisija 2018. gada 21. novembrī uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1176/2011 ² pamata pieņēma arī brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā Slovākija nebija minēta to dalībvalstu vidū, par kurām tiks izstrādāts padziļināts pārskats. Tajā pašā dienā Komisija pieņēma arī ieteikumu "Padomes ieteikums par eurozonas ekonomikas politiku", kuru Eiropadome apstiprināja 2019. gada 21. martā. Ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku ³ ("2019. gada eurozonai adresētais ieteikums"), kurā izklāstīti pieci ieteikumi eurozonai ("ieteikumi eurozonai"), Padome pieņēma 2019. gada 9. aprīlī.
- (2) Ņemot vērā to, ka Slovākija ir dalībvalsts, kuras valūta ir euro, un ka ekonomiskajā un monetārajā savienībā ekonomikas ir savstarpēji cieši saistītas, Slovākijai būtu jānodrošina, ka tiek pilnībā un laikus īstenots 2019. gada eurozonai adresētais ieteikums, kurš atspoguļots turpmāk sniegtajā 2.–4. ieteikumā. Konkrētāk, pasākumi korupcijas apkarošanai un tiesu sistēmas uzlabošanai palīdzēs īstenot pirmo eurozonai adresēto ieteikumu attiecībā uz iestāžu kvalitāti, ar ieguldījumiem saistītās ekonomikas politikas pievēršana konkrētām jomām palīdzēs īstenot otro eurozonai adresēto ieteikumu par atbalstu ieguldījumiem, un pasākumi prasmju uzlabošanai palīdzēs īstenot trešo eurozonai adresēto ieteikumu attiecībā uz darba tirgus darbību.

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību (OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp.).

³ OV C 136, 12.4.2019., 1. lpp.

- (3) 2019. gada ziņojums par Slovākiju tika publicēts 2019. gada 27. februārī. Tajā tika izvērtēts, kā Slovākija īstenojusi tai adresētos ieteikumus, ko Padome pieņēma 2018. gada 13. jūlijā ⁴, turpmākie pasākumi, kas veikti pēc tai adresētajiem ieteikumiem, kuri pieņemti iepriekšējos gados, un Slovākijas virzība uz stratēģijas "Eiropa 2020" valsts mērķu sasniegšanu.
- (4) Slovākija savu 2019. gada valsts reformu programmu un 2019. gada stabilitātes programmu iesniedza 2019. gada 25. aprīlī. Lai ņemtu vērā abu programmu savstarpējo saistību, tās izvērtētas vienlaikus.
- (5) Attiecīgie valstij adresētie ieteikumi ir ņemti vērā, plānojot Eiropas strukturālos un investīciju fondus ("ESI fondi") 2014.–2020. gada periodam. Kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1303/2013 ⁵ 23. pantā, Komisija var pieprasīt dalībvalstij pārskatīt tās partnerības nolīgumu un attiecīgās programmas un ierosināt grozījumus, ja tas vajadzīgs, lai palīdzētu īstenot attiecīgos Padomes ieteikumus. Sīkāku informāciju par minētā noteikuma izmantošanu Komisija ir sniegusi norādēs par to, kā piemērojami pasākumi, kuri ESI fondu efektivitāti saista ar pareizu ekonomikas pārvaldību.

⁴ OV C 320, 10.9.2018., 107. lpp.

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (OV L 347, 20.12.2013., 320. lpp.).

- (6) Slovākija šobrīd ir Stabilitātes un izaugsmes pakta preventīvajā daļā. Valdība 2019. gada stabilitātes programmā prognozē, ka nominālā bilance, kas 2018. gadā bija 0,7 % no iekšējā kopprodukta (IKP), uzlabosies un 2019. gadā budžets būs līdzsvarots un paliks nemainīgs līdz 2022. gadam. Pamatojoties uz pārrēķināto strukturālo bilanci ⁶, tiek plānots, ka vidēja termiņa budžeta mērķis, kas ir mainīts no strukturālā deficīta 0,5 % no IKP apmērā 2019. gadā uz 1 % no IKP, sākot no 2020. gada, tiks sasniegts 2020. gadā. Saskaņā ar 2019. gada stabilitātes programmu ir sagaidāms, ka vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP no 47,5 % 2019. gadā pakāpeniski samazināsies līdz 44,4 % 2022. gadā. Minēto budžeta prognožu pamatā esošais makroekonomikas scenārijs ir ticams. Tajā pašā laikā pasākumi, kas nepieciešami, lai atbalstītu plānotos deficīta mērķus, sākot no 2019. gada, nav pilnībā konkretizēti. Budžetā ir iekļautas neprecizētas izdevumu kategorijas – budžeta rezerves – (kopā 0,7 % no IKP), kas samazina budžeta īstenošanas prognozējamību.
- (7) Padome 2018. gada 13. jūlijā ieteica Slovākijai 2019. gadā nodrošināt, lai valdības neto primāro izdevumu ⁷ nominālā pieauguma temps nepārsniegtu 4,1 %, kas atbilst gada strukturālajai korekcijai 0,5 % apmērā no IKP. Ņemot vērā Komisijas 2018. gada rudens prognozi, kurā tika prognozēts tuvāks stāvoklis vidējā termiņa budžeta mērķim 2019. gadā, un saskaņā ar noteikumiem par vajadzīgās korekcijas atsaldēšanu, valdības neto primāro izdevumu nominālā pieauguma tempam nebūtu jāpārsniedz 4,6 %, kas atbilst gada strukturālajai korekcijai 0,3 % apmērā 2019. gadā. Pamatojoties uz Komisijas 2019. gada pavasara prognozi, pastāv risks, ka 2018. un 2019. gadā kopā būs būtiska novirze no ieteiktās fiskālās korekcijas.

⁶ Cikliski koriģētā bilance, atskaitot vienreizējus un pagaidu pasākumus, kuru Komisija pārrēķina, izmantojot vispārpieņemtu metodoloģiju.

⁷ Valdības neto primāros izdevumus veido kopējie valdības izdevumi, izņemot procentu izdevumus, izdevumus saistībā ar Savienības programmām, kas ir pilnībā izlīdzināti ar ienākumiem no Savienības fondiem, un nediskrecionāras izmaiņas saistībā ar bezdarbnieku pabalstu izdevumiem. Valsts finansētā bruto pamatkapitāla veidošanas līmenis ir izlīdzināts četru gadu laikposmā. Ir ņemti vērā tiesību aktos paredzētie diskrecionārie ieņēmumu pasākumi vai ieņēmumu palielinājumi. Vienreizēji pasākumi gan ieņēmumu, gan izdevumu jomā ir atskaitīti.

- (8) Slovākijai 2020. gadā būtu jāsasniedz tās vidēja termiņa budžeta mērķis. Pamatojoties uz Komisijas 2019. gada pavasara prognozi, nemainīgas politikas apstākļos tas atbilst valdības neto primāro izdevumu maksimālajam nominālajam pieauguma tempam 4,6 % apmērā, kas atbilst strukturālajai korekcijai 0,3 % apmērā no IKP. Pamatojoties uz Komisijas 2019. gada pavasara prognozi, nemainīgas politikas apstākļos 2019. un 2020. gadā kopā pastāv risks būtiski novirzīties no šīs prasības. Tiek prognozēts, ka Slovākija 2019. un 2020. gadā izpildīs noteikumu par parādu. Kopumā Padome uzskata, ka, sākot ar 2019. gadu, būtu jāveic nepieciešamie pasākumi, lai ievērotu Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumus.

- (9) Slovēkijas publiskās finanses ilgtermiņā joprojām saskaras ar vidējiem fiskālās stabilitātes riskiem. Saskaņā ar Komisijas 2018. gada ziņojumu par fiskālo stabilitāti nemainīga politikas scenārija gadījumā būtu jāpanāk kumulatīvs strukturālās primārās bilances uzlabojums 2,5 procentpunktu apmērā no IKP, lai stabilizētu parāda attiecību pret IKP ilgtermiņā. Tas ir saistīts ar prognozēto pensiju un veselības aprūpes izdevumu pieaugumu, kas palielina ar sabiedrības novecošanu saistītās izmaksas (kopīgais devums 1,8 procentpunktu apmērā no IKP). Tā kā dzimstības rādītāji Slovēkijā ir zemi un sagaidāms, ka paredzamais mūža ilgums turpinās pieaugt, tiek prognozēts, ka līdz 2060. gadam vecumatkarības koeficients (ar ko izsaka vecāka gadagājuma cilvēku skaita attiecību pret ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaitu jeb to iedzīvotāju daļu, kas strādā vai mācās) gandrīz trīskāršosies. 2016. gadā uz katrām desmit nodarbinātajām personām bija tikai aptuveni trīs ekonomiski neaktīvi cilvēki, kas vecāki par 65 gadiem, taču tiek prognozēts, ka līdz 2060. gadam uz katriem desmit nodarbinātajiem šis rādītājs (ekonomiskais vecumatkarības koeficients) būs vairāk nekā septiņi. Tas, ka tika ieviesta pensionēšanās vecuma automātiska pielāgošana paredzamojamam mūža ilgumam, ir pakāpeniski uzlabojis pensiju sistēmas stabilitāti ilgtermiņā. Tas tika uzskatīts par svarīgu instrumentu starppaaudžu taisnīguma un ilgtermiņa stabilitātes nodrošināšanai. Bažas par pensiju sistēmas ilgtermiņa fiskālo stabilitāti ir saasinājušās pēc tam, kad parlaments 2019. gada 28. martā pieņēma konstitūcijas grozījumu, kas paredz pensionēšanās vecuma ierobežojumus (64 gadi vīriešiem un sievietēm bez bērniem un samazinājums par pusgadu sievietēm par katru no pirmajiem trim bērniem), kas netieši nozīmē, ka ar paredzamo mūža ilgumu saistītie automātiskie pielāgojumi vairs netiks piemēroti, kolīdz būs sasniegta šī robeža. Saskaņā ar Slovēkijas fiskālās padomes sniegto informāciju vecuma ierobežojums radīs papildu izdevumu pieaugumu 1,6 % apmērā no IKP – no 8,6 % 2016. gadā līdz 11,4 % 2070. gadā –, bet 2018. gada ziņojumā par novecošanu tiek prognozēts pieaugums 9,8 % apmērā. Tas ievērojami palielinās stabilitātes riskus. Šobrīd nav ierosināti kompensējoši pasākumi un nav aprēķināta ietekme uz ienākumiem un nabadzību vecumdienās.

- (10) Neraugoties uz zināmu progresu cīņā pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, nodokļu saistību izpilde joprojām ir problēma, un PVN iekasēšanas atšķirības 2016. gadā vairāk nekā divas reizes pārsniedz Savienības vidējo rādītāju. Lai gan ir sagaidāms, ka trešajā rīcības plānā paredzētie pasākumi sniegs pozitīvus rezultātus, daži no tiem vēl nav īstenoti. Piemēram, elektronisko nodokļu deklarāciju ieviešana, visticamāk, samazinātu administratīvo slogu nodokļu maksātājiem, bet, ja netiks īstenoti visi plānotie pasākumi, var samazināties vispārējā ietekme. Tajā pašā laikā strukturēts politikas pasākumu satvars var palīdzēt samazināt biežās nodokļu kodeksa izmaiņas un sekmēt tā vienkāršošanu. Visbeidzot, no vides un īpašuma nodokļiem gūstamu ieņēmumu potenciāls netiek pietiekami izmantots salīdzinājumā ar citām dalībvalstīm.
- (11) Turpinās pozitīvas tendences darba tirgū, ko raksturo pieaugošā nodarbinātība un vēsturiski zems bezdarba līmenis. Ir panākts labs progress rīcības plāna ilgstošiem bezdarbniekiem īstenošanā, kas divu gadu laikā ir palīdzējis par trešdaļu samazināt ilgstošo bezdarbnieku skaitu. Tomēr ilgstoša bezdarba līmenis joprojām pārsniedz Savienības vidējo rādītāju, un tas jo īpaši skar mazkvalificētus cilvēkus, jauniešus un romus. Bezdarba līmenis samazinās, turpretī par nopietnu problēmu kļūst kvalificēta darbaspēka trūkums. Joprojām ir vērojamas lielas reģionālās atšķirības darba tirgū, un lielāks bezdarbs ir trijos Slovākijas austrumdaļas reģionos, bet darbaspēka trūkums – valsts rietumdaļā. Ir jāturpina darba devēju un arodbiedrību spēju veidošana, lai veicinātu viņu aktīvāku iesaistīšanos.

- (12) Nodarbināmības uzlabošanai paredzēto politiku diapazons un efektivitāte ir ierobežota. Apmācību un pārkvalifikācijas programmas ir tikušas stiprinātas, taču tās joprojām nav pietiekamas un nav pilnībā vērstas uz ilgstošajiem bezdarbniekiem un nelabvēlīgākā situācijā esošām grupām. Izglītības sistēma nepietiekamā mērā veicina sociālekonomisko attīstību, un finansējums ir nepietiekams visos līmeņos. Zemā izglītības rezultātu kvalitāte, romu līdzdalība iekļaujošā vispārējā izglītībā no agrīnas bērnības un skolēnu no nelabvēlīgas sociālekonomiskās vides integrācija izglītībā un apmācībā (ņemot vērā, ka pieaug izglītības priekšlaicīgas pārtraukšanas rādītājs) ir steidzami risināmas problēmas. Izglītības rezultāti un pamatprasmju līmenis joprojām ir vājš salīdzinājumā ar starptautiskajiem standartiem, un lielā mērā to ietekmē skolēnu sociālekonomiskā vide. Labāku prasmju kopumu, kas piemēroti mainīgai ekonomikai un sabiedrībai, nodrošināšana Slovērijas iedzīvotājiem ir izaicinājums. Neraugoties uz pakāpenisku algu pieaugumu līdz 2020. gadam, skolotāja profesija joprojām ir nepievilcīga un skolotāju arvien vairāk trūkst. Turklāt sākotnējās apmācības kvalitāte un atbilstība vajadzībām nav augstā līmenī, un skolotāju profesionālās attīstības iespējas ir ierobežotas. Pašreizējie pasākumi, kuru mērķis ir veicināt vienlīdzību un iekļaujošu izglītību, līdz šim nav devuši gaidītos rezultātus, un nav vērojams reāls progress romu izglītojamo segregācijas novēršanā. Valdība ir pieņēmusi Valsts reformu plānu izglītības un audzināšanas jomā (2018.–2027. gadam) un pirmo rīcības plānu (2018.–2019. gadam) (kopā ar budžeta tāmī), kā arī jaunus tiesību aktus par augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanu. Šo pasākumu efektīvai īstenošanai un uzraudzībai būs izšķiroša nozīme, lai pārliecinātos, vai tie dod gaidītos rezultātus.
- (13) Zemais sieviešu nodarbinātības līmenis atspoguļo faktu, ka vīrieši reti izmanto ilgu vecāku atvaļinājumu, un to vēl vairāk pastiprina ierobežotā piekļuve cenas ziņā pieejamai bērnu aprūpei un ilgtermiņa aprūpes iestādēm. Bērnu aprūpē uzņemto bērnu īpatsvars ir ārkārtīgi mazs, un tas jo īpaši attiecas uz bērniem, kas ir jaunāki par trim gadiem. Valdība pieņēma jaunu lēmumu par obligātu dalību pirmsskolas izglītībā un aprūpē no 5 gadu vecuma, kas būs spēkā no 2020. gada. Tomēr ir vajadzīgi turpmāki ieguldījumi, un ir jāveicina tas, ka bērni apmeklē bērnu aprūpes un pirmsskolas izglītības iestādes.

- (14) Lai gan nabadzības vai sociālās atstumtības riskam pakļautu personu īpatsvars ir zemāks par Savienības vidējo rādītāju, vairākos rajonos Slovērijas dienvidos un austrumos šis īpatsvars ir ievērojami lielāks. Piekļuve kvalitatīvai un iekļaujošai izglītībai ir ievērojami ierobežota reģionos, kur reģionālo atšķirību rezultātā ir īpaši augsti izglītības priekšlaicīgas pārtraukšanas rādītāji. Citi ierobežojumi ir saistīti ar nelabvēlīgā situācijā esošu grupu, jo īpaši romu, kā arī personu ar invaliditāti, bezpajumtnieku un cilvēku, kas cieš no atstumtības mājokļa jomā, piekļuvi veselības aprūpei, ilgtermiņa aprūpei, sociālajiem mājokļiem un citiem pamatpakalpojumiem. Šo grupu sociālās iekļaušanas veicināšanai ir būtiska integrēta pieeja.
- (15) Tempu uzņem reformas ar mērķi uzlabot veselības aprūpes sistēmas izmaksu lietderību, lai gan īstenošanas pakāpe dažādās aprūpes jomās ir atšķirīga. Politikas pasākumi, kas ir veikti saistībā ar veselības aprūpes izdevumu pārskatīšanu, ir devuši dažus pozitīvus rezultātus, galvenokārt saistībā ar virkni izmaksu ierobežošanas pasākumu zāļu un medicīnas ierīču jomā. Taču joprojām ir iespējams vēl vairāk palielināt efektivitāti un nodrošināt izmaksu ziņā izdevīgāku aprūpi, stratēģiski pārdalot resursus starp aprūpes jomām. Veselības pakalpojumu sniegšana joprojām ir pārmērīgi atkarīga no slimnīcām, kas, neraugoties uz regulāriem parādu atvieglojumiem, turpina uzkrāt parādu un kam ir grūtības finansēt aprūpes efektivitātes un kvalitātes uzlabošanai nepieciešamos ieguldījumus. Kaut gan ir ļoti svarīgi stiprināt primāro aprūpi, lai samazinātu tādu slimnīcu pakalpojumu izmantošanu, no kuriem varētu izvairīties, vispārējās prakses ārstu nelielais skaits un primārajā aprūpē nodrošināto pakalpojumu ierobežotais klāsts ir šķērslis veselības sistēmas efektivitātes uzlabošanai. Valdība ir ierosinājusi pasākumus, lai risinātu veselības nozares darbaspēka trūkuma problēmu, tādēļ būs svarīgi šos centienus iekļaut ilgtermiņa stratēģijā, kuras mērķis ir pakāpeniski nodalīt pakalpojumus no akūtās aprūpes, stiprināt primāro aprūpi un pastiprināt profilakses pakalpojumus.

- (16) Sadrumstalota pētniecības sistēma mazina to publisko ieguldījumu efektivitāti pētniecības un izstrādes jomā, kuru mērķis ir celt zinātniskās pētniecības kvalitāti, un nepiesaista privātā sektora finansējumu. Pētniecības un inovācijas politika cieš no neefektīvas koordinācijas ministriju un citu dalībnieku starpā, kā rezultātā lielas reformas kavējas vai netiek veiktas. Slovākijas Zinātņu akadēmijas neoptimālais pārveidošanas process radīja bažas par tās darbības nepārtrauktību, kas izraisīja visa procesa sabrukumu. Mērķtiecīgu pasākumu trūkums vai neizdošanās, nelielā pētniecības iestāžu iesaistīšanās un ierobežotās pētniecības spējas rada situāciju, kurai raksturīgi mazi privātā sektora izdevumi pētniecības un izstrādes jomā. Kopumā uzņēmumu pētniecības un izstrādes līmenis joprojām ir viens no zemākajiem Savienībā, un to uzmanības centrā ir vidējo un augsto tehnoloģiju ražošana, proti, jomas, kurās dominē starptautiski uzņēmumi. Pasākumi zināšanu pārneses veicināšanai, inovācijas spēju rūpniecībā stiprināšanai un sadarbības starp uzņēmumiem un akadēmisko vidi uzlabošanai virzās uz priekšu lēnām.
- (17) Lai uzlabotu Slovākijas produktivitāti un turpinātu konverģences procesu, ir vajadzīgi ieguldījumi arī digitālajā un transporta infrastruktūrā un energoefektivitātē. Ir nepieciešams uzlabot fiksētos platjoslas pamatpakalpojumus un 4G pārklājumu, kā arī sākt izmantot īpaši ātrdarbīgu platjoslas pieslēgumu. Ieguldījumi energoefektivitātē, jo īpaši ēku sektorā, un vides tehnoloģijas var sekmēt zaļo izaugsmi un palīdzēs saglabāt ierobežotos vides resursus. Turklāt, lai mazāk attīstītie reģioni varētu panākt tādu pašu līmeni un kļūt konkurētspējīgāki, produktīvāki un vairāk balstīti zināšanās, ir vajadzīgi stratēģiskāki ieguldījumi, lai novērstu infrastruktūras nepilnības un uzlabotu transporta tīklus. Slovākija atpaliek gan ceļu, gan dzelzceļa pamattīkla izveidē Eiropas transporta tīkla ietvaros, piemēram, Reinas–Donavas koridorā. Nepilnības transporta tīklā varētu novērst, uzlabojot esošā sabiedriskā un pilsētas transporta tīkla savienojamību, multimodalitāti un sadarbību un veicinot ilgtspējīgus transporta veidus.

- (18) Liels administratīvais un regulatīvais slogs var negatīvi ietekmēt ieguldījumus un inovāciju, jo īpaši attiecībā uz maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU). Neraugoties uz valdības centieniem, administratīvais slogs netiek pietiekami samazināts, un Slovērijas uzņēmējdarbības vide atpaliek salīdzinājumā ar starptautiskiem rādītājiem. Uzņēmumiem raisa bažas tiesību aktu kvalitāte un tas, ka trūkst paredzamības. Šīs problēmas būtu jārisina, pilnībā izvērsot Slovērijas labāka regulējuma stratēģiju (*RIA2020*) un stiprinot Labāka regulējuma centru un analītiskās spējas valsts pārvaldē. Slovērijas profesionālo pakalpojumu nozare joprojām ir ļoti reglamentēta. Juristiem, patentu aģentiem, būvinženieriem, arhitektiem, grāmatvežiem, tūrisma gidiem un nekustamā īpašuma aģentiem regulējuma ierobežojošuma līmenis ir augstāks par ES vidējo svērto līmeni.
- (19) Valdība būtiski reformē publiskā iepirkuma praksi, pamatīgi pārveidojot tiesisko regulējumu, lai vienkāršotu procedūras un samazinātu darījumu izmaksas. Atzinīgi vērtējama pievēršanās profesionalizācijai, tomēr vispārējie ieguvumi rodas tikai lēnām. Saistībā ar neuzticēšanos publiskā sektora iestādēm publiskajiem iepircējiem jāpieliek lielākas pūles, lai atgūtu uzņēmumu, plašsaziņas līdzekļu un plašas sabiedrības uzticību. Tas kavē tik ļoti nepieciešamās jaunās prakses ieviešanu. Ir jāpastiprina centieni palielināt kvalitātes kritēriju izmantošanu, lai panāktu lielāku ieguldīto līdzekļu atdevi un uzlabotu publiskā iepirkuma stratēģisku izmantošanu.
- (20) Slovērijas valsts pārvaldē joprojām ir vērojama neefektivitāte un iestrēgšana, ko jo īpaši rada neefektīva sadarbība starp valdības departamentiem. Spēju un stratēģiskās plānošanas trūkums, kā arī administratīvā neefektivitāte kavē ESI fondu sekmīgu apgūšanu. Tādējādi Slovērija 2014.–2020. gada plānošanas periodā zaudēja finansējumu 120 miljonu EUR apmērā, un līdzekļu sadale galīgajiem saņēmējiem joprojām ir zemā līmenī. Turklāt neoptimālas no ESI fondiem finansējumu projektu sagatavošanas rezultātā ieguldījumi bija novēloti, tādēļ publiskā iepirkuma procedūru termiņi bija īsi, un tas palielināja pārkāpumu risku.

- (21) Korupcija joprojām rada problēmas, un ir apņemšanās saukt pie atbildības augsta līmeņa korupcijas lietās ir bijusi ierobežota. Korupcijas apkarošanas centienus kavē policijas un prokuratūras organizatoriskās un procesuālās nepilnības, kā arī vāja trauksmes cēlēju aizsardzība. Tiesu sistēmas efektivitātes, tostarp neatkarības, uzlabošana Slovēnijā joprojām ir problēma. Neraugoties uz to, ka efektivitāte un kvalitāte ir nedaudz uzlabojusies, joprojām pastāv bažas par tiesu iestāžu neatkarību, un konstitucionālās tiesas tiesnešu iecelšanas procesa kavēšanās varētu ietekmēt tiesu sistēmas darbību.
- (22) Savienības līdzekļu plānošana laikposmam no 2021. gada līdz 2027. gadam varētu palīdzēt novērst dažus no ieteikumos konstatētajiem trūkumiem, jo īpaši jomās, uz kurām attiecas 2019. gada ziņojuma par valsti D pielikums. Tas ļautu Slovēnijai pēc iespējas labāk izmantot minētos līdzekļus konkrētajās nozarēs, ņemot vērā reģionālās atšķirības. Svarīgs priekšnoteikums šā ieguldījuma veiksmīgai īstenošanai ir tas, ka tiek uzlabotas Slovēnijas administratīvās spējas pārvaldīt minētos līdzekļus.
- (23) Komisija 2019. gada Eiropas pusgada ietvaros ir veikusi Slovēnijas ekonomikas politikas visaptverošu analīzi un publicējusi to 2019. gada ziņojumā par šo valsti. Tā ir arī novērtējusi 2019. gada stabilitātes programmu, 2019. gada valsts reformu programmu un to, kā īstenoti Slovēnijai iepriekšējos gados adresētie ieteikumi. Komisija ir ņēmusi vērā ne tikai programmu lietderību ilgtspējīgas fiskālās un sociālekonomiskās politikas izveidē Slovēnijā, bet arī to atbilstību Savienības noteikumiem un norādēm, ņemot vērā, ka ir jānostiprina Savienības vispārējā ekonomikas pārvaldība, turpmākajos valsts lēmumos nodrošinot Savienības līmeņa ieguldījumu.
- (24) Ņemot vērā šo novērtējumu, Padome ir izskatījusi 2019. gada stabilitātes programmu, un tās atzinums ⁸ ir atspoguļots jo īpaši 1. ieteikumā,

⁸ Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1466/97 5. panta 2. punktu.

AR ŠO IESAKA Slovākijai 2019. un 2020. gadā rīkoties šādi:

1. Sasniegt vidēja termiņa budžeta mērķi 2020. gadā. Nodrošināt publisko finanšu ilgtermiņa stabilitāti, jo īpaši attiecībā uz veselības aprūpes un pensiju sistēmu.
2. Uzlabot izglītības kvalitāti un iekļautību visos līmeņos un veicināt prasmes atbilstoši darba tirgus vajadzībām. Uzlabot piekļuvi cenas ziņā pieejamai un kvalitatīvai bērnu aprūpei un ilgtermiņa aprūpei. Veicināt nelabvēlīgā situācijā esošu grupu, jo īpaši romu, integrāciju.
3. Uz ieguldījumiem vērstu ekonomikas politiku koncentrēt uz veselības aprūpi, pētniecību un inovāciju, transportu, jo īpaši attiecībā uz tā ilgtspēju, digitālo infrastruktūru, energoefektivitāti, MVU konkurētspēju un sociālajiem mājokļiem, ņemot vērā reģionālās atšķirības. Palielināt ar kvalitāti un aprites cikla izmaksām saistītu kritēriju izmantošanu publiskā iepirkuma darbībās.
4. Turpināt tiesu sistēmas efektivitātes uzlabošanu, koncentrējoties uz tās neatkarības stiprināšanu, tostarp attiecībā uz tiesnešu iecelšanu amatā. Pastiprināt centienus atklāt korupciju un saukt pie atbildības par to, jo īpaši liela mēroga korupcijas lietās.

Briselē,

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs
